

Beverlo-Wystekkenstraat

Programma van Maatregelen

Auteur:

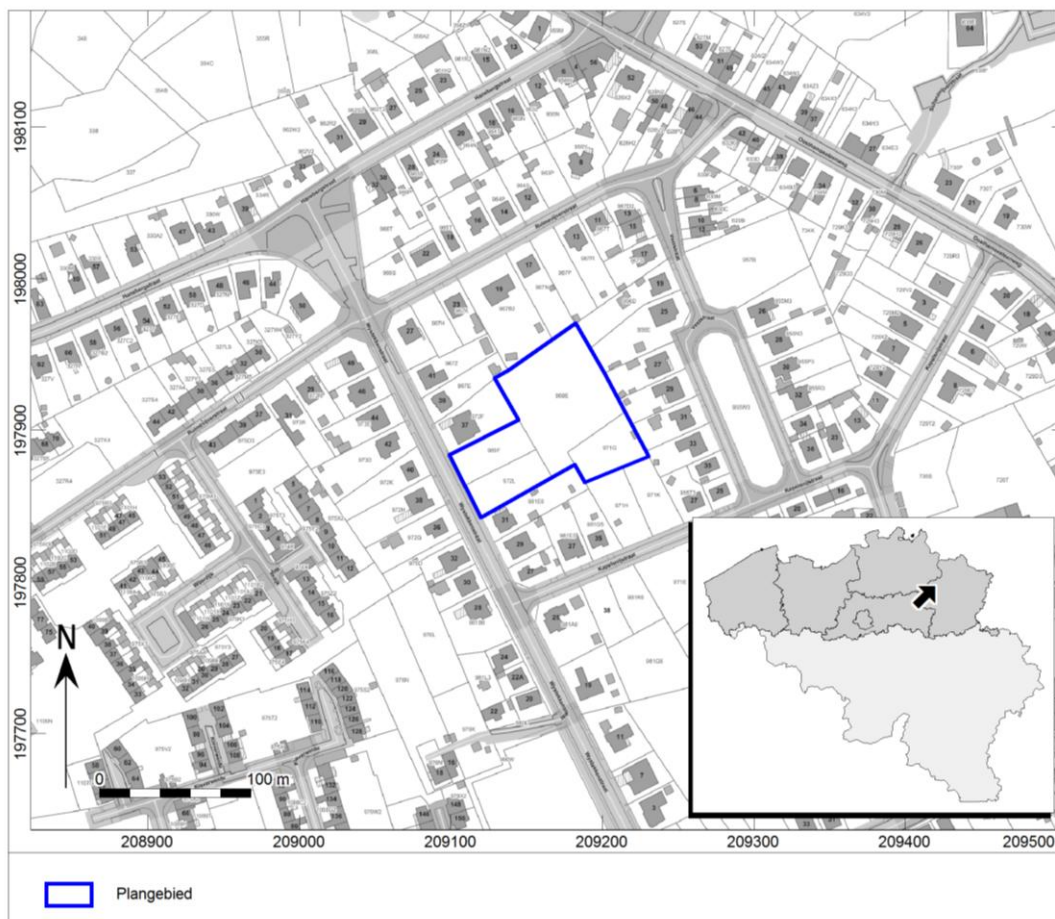
B. Van der Veken

Autorisatie:

B.A.T.M. Weekers-Hendriks (OE/ERK/Archeoloog/2016/00095)

1 Inleiding

In opdracht heeft het Vlaams Erfgoed Centrum in maart 2019 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van een terrein langs de Wystekkenstraat, gemeente Beverlo (zie afb. 1). Op dit terrein zal in de nabije toekomst nieuwbouw worden gerealiseerd. De uit te voeren werken gaan gepaard met bodemingrepen die kunnen resulteren in het verstoren van een ongeroerde bodem en het vernietigen van archeologische waarden. Onderhavige nota omvat een proefsleuvenonderzoek (prospectie met ingreep in de bodem) dat volgt op een eerdere archeologienota¹ van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek, eveneens gerealiseerd door het Vlaams Erfgoed Centrum, in september 2017.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Het plangebied was op basis van de bureaustudie onvoldoende onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. De geplande werkzaamheden laten behoud in situ niet toe. Daarom werd verder archeologisch onderzoek voorzien. Na het bureauonderzoek vond een landschappelijk bodemonderzoek plaats, gevolgd door een proefsleuvenonderzoek. De resultaten van deze onderzoeken komen aan bod in volgend hoofdstuk.

¹ Van Mierlo en Miedema 2017.

2 Gemotiveerd advies

2.1 Volledigheid van het onderzoek

2.1.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek gaf een lage verwachting voor de perioden Laat-Paleolithicum en Mesolithicum en Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd. De lage verwachting voor de periode Laat-Paleolithicum en Mesolithicum is gebaseerd op de aanwezigheid van een plaggendek (waardoor het originele loopvlak niet meer intact is) en de mogelijke afgraving van een deel van het terrein. Gezien de aanwezigheid van een plaggendek kunnen archeologische resten tot en met de Late Middeleeuwen wel bewaard zijn gebleven. Op basis van het historisch kaartmateriaal kan gesteld worden dat er een lage kans voor archeologische resten vanaf de 18de eeuw is omwille van het ontbreken van bebouwing op het historisch kaartmateriaal. Verder is er in het noordoostelijke gedeelte van het plangebied een vierkante structuur zichtbaar op enkele historische kaarten. Op basis van het historisch kaartmateriaal is echter niet duidelijk hoe deze structuur geïnterpreteerd moet worden. Ook toont het DTM sterke aanwijzingen voor afgraving in het westelijke alsook het noordoostelijke gedeelte van het plangebied. Omwille van deze redenen werd een landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd. Op deze manier kan de afgraving getoetst worden en kan mogelijk duidelijkheid ontstaan over de vierkanten omzoming in het noordoostelijke gedeelte van het plangebied.

2.1.2 Landschappelijk bodemonderzoek

Het landschappelijk bodemonderzoek werd noodzakelijk geacht om een beter beeld te krijgen van de archeologische potentie van het gebied en de bodemkundige opbouw. Uit het onderzoek is gebleken dat ter hoogte van het voormalige tennisveld (en enkel daar) een ophogingslaag aanwezig is. Deze kan het archeologische niveau intact gelaten hebben. De onderzoeksresultaten van het booronderzoek tonen verder aan dat de archeologische verwachting van het bureauonderzoek kan behouden blijven. Door de mogelijke aanwezigheid van een omgracht (of begreund) terrein in de lageregelegen noordoostelijke zone, bewoningssites op de dekzandhoogte, het intacte plaggendek en de geplande verstoringsdiepte (tot 260 cm -mv), bleek vervolgonderzoek noodzakelijk. De meest geëigende vorm van vervolgonderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek (archeologische prospectie met ingreep in de bodem).

2.1.3 Proefsleuvenonderzoek

In totaal zijn negen proefsleuven gegraven. Naast een recente verstoring in werkput 2 zijn de resten van een karrenspoor geregistreerd in werkputten 8 en 9 (S8.1 en S9.1). Overige antropogene sporen ontbreken. Vondstmateriaal werd niet aangetroffen. In het plangebied is geen vindplaats aanwezig. De onderzoeksresultaten gaven geen aanleiding tot het aanleggen van extra sleuven of kijkvensters. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verschillende A- en C-horizonten aangetroffen. Het ging om een donkerbruine bouwvoor met daaronder het restant van een plaggendek. Hieronder werd dan op de meeste plaatsen een bruingroene tertiaire C-horizont aangetroffen. Op de andere plaatsen werd een bruine C-horizont aangetroffen. De vaststellingen komen geheel overeen met het landschappelijk booronderzoek.

3 Impactbepaling

In het plangebied wordt een verkaveling gepland. De verkaveling bestaat uit 14 loten en de aanleg van een weg. De 14 loten hebben een oppervlakte van gemiddeld 3 tot 6 are. De huizen zullen onderkelderd mogen worden, waardoor de maximale verstoring van de bodem 260cm -mv zal bedragen. De riolering wordt aangesloten aan de nieuwe geplande weg. De nieuwe weg zal gelegen zijn in het midden van het plangebied. Enkel voor lot 1 zal de riolering verbonden worden met de riolering in de Wystekkenstraat. De nieuwe riolering zal in de weg gelegen zijn op een diepte van maximaal 200cm -mv en zal in de kavels gelegen zijn op een maximale diepte van 150cm -mv.

4 Bepaling van maatregelen

Binnen het onderzochte gebied werden in twee werkputten (werkputten 8 en 9) de resten van een karrenspoor aangetroffen (S8.1 en S9.1). Aangezien er geen overige archeologische relevante sporen aangetroffen werden, wordt de kans op kennisvermeerdering voor het gebied bij verder onderzoek als nihil

tot zeer laag ingeschat. Het voorliggende proefsleuvenonderzoek vormt daarmee het eindpunt van het archeologisch onderzoek op het terrein. Het Vlaams Erfgoed Centrum bvba adviseert vrijgave van het terrein.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terreinen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.